

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní žalobce: **Z. H.**, advokátem se sídlem Na Poříčí 1041/12, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, ve věci žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 11. 2018, č. j. 50363/18/5100-41451-806485, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 14. 10. 2019, č. j. 14 Af 48/2018 - 62,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 16. 11. 2018, č. j. 50363/18/5100-41451-806485 (dále jen „napadené rozhodnutí"), zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu (dále jen „správce daně") ze dne 22. 5. 2018, č. j. 4567208/18/2004-51523-106082 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí"), ve věci povolení posečkání úhrady daně dle zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád"). Správce daně žádost žalobce zamítl, neboť k posouzení tvrzené nemožnosti vybrat daň musí správce daně znát a mít i doloženy majetkové poměry daňového subjektu, přičemž výběr důkazních prostředků je v dispozici žadatele. Žalobce nicméně správci daně potřebné doklady k posouzení skutečné majetkové situace nepředložil. Nepředložil ani doklad o podání žaloby. Žalobce tak neunesl důkazní břemeno. Nebyly proto dány zákonné podmínky ani předpoklady pro požadované

posečkání. Žalovaný v napadeném rozhodnutí shrnul a posoudil odvolací námitky žalobce ve vztahu k jednotlivým důvodům uvedeným v § 156 odst. 1 písm. a), b) a e) daňového řádu a ztotožnil se se správcem daně, že důvody žádosti musí být nejen konkretizovány, ale také dostatečně prokázány. Žádost žalobce však byla podána toliko v rovině tvrzení a nebylo možné prokázat celkovou ekonomickou situaci žalobce.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) rozsudkem ze dne 14. 10. 2019, č. j. 14 Af 48/2018 – 62 (dále jen „napadený rozsudek“), zamítl žalobu podanou žalobcem, neboť neshledal důvodnou námitku, že žalovaný postupoval v rozporu s § 114 odst. 2 daňového řádu, protože se nevypořádal s odvolací námitkou, že nebyla dodržena lhůta pro rozhodnutí o žádosti o posečkání daně. Městský soud dospěl k závěru, že se nejedná o natolik závažnou vadu, aby měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Vypořádání této námitky totiž nevyžadovalo hodnocení skutkového stavu věci ze strany žalovaného. Uplynutí 30denní lhůty stanovené v § 156 odst. 2 daňového řádu nemá za následek vydání pozitivního konkludentního rozhodnutí o žádosti o povolení posečkání, tj. jedná se toliko o lhůtu pořádkovou. S porušením pořádkové lhůty pak není spojen žádný právní důsledek, který by se projevil v rozhodnutí o posečkání úhrady daně. V dané věci tedy nebyl aplikovatelný § 36 odst. 3 daňového řádu.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného k ní

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) v kasační stížnosti podané v zákonné lhůtě uplatnil důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.

[4] Stěžovatel nesouhlasí s městským soudem, že nevypořádání námitky týkající se nerozhodnutí o posečkání daně ve lhůtě stanovené § 156 odst. 2 daňového řádu nemohlo mít vliv na výsledek řízení. Žalovaný měl zohlednit stěžovatelem odkazovaný § 36 odst. 3 daňového řádu, jelikož posečkání daně je prodloužením lhůty pro placení daně svého druhu. Daňový subjekt má totiž následkem povolení posečkání daně zaplatit daň po skončení náhradní lhůty stanovené v § 143 odst. 5 daňového řádu, tedy lhůtě delší než 15 dnů od doručení odvolacího rozhodnutí. To má ze zákona za důsledek v nižším úroku dle § 157 odst. 2 daňového řádu a také odložení vykonatelnosti, tedy nemožnost exekuovat daňový subjekt ze strany správce daně. S marným uplynutím lhůty pro rozhodnutí správcem daně o žádosti o prodloužení i zákonné lhůty spojuje zákonodárce jasný důsledek dle § 36 odst. 3 daňového řádu. Nešlo proto o bagatelní odvolací důvod a žalovaný byl povinen se s ním vypořádat.

[5] Žalovaný souhlasí se závěry městského soudu. Tím, že se výslovně nevypořádal s uvedenou námitkou, týkající se nedodržení a charakteru lhůty pro rozhodnutí o žádosti o posečkání daně stanovené v § 156 odst. 2 daňového řádu, nemohlo být dle něj s ohledem na judikaturu správních soudů (např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 16. 2. 2016, č. j. 52 Af 14/2015 - 46, rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, ze dne 22. 10. 2014, č. j. 6 Ads 237/2014 - 9, ze dne 30. 6. 2015, č. j. 2 Afs 7/2015 - 73, či ze dne 20. 5. 2004, č. j. 7 A 85/2001 - 43) zasaženo do procesních práv stěžovatele takovým způsobem, že by tato chyba mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí jako celku. Takové posouzení věci by pak dle žalovaného vedlo k porušení proporcionality a mohlo vést k absurdnímu důsledku, kdy by po případném

vyhovění žalobě účastník řízení vydal rozhodnutí o odvolání, které by bylo obsahově zcela shodné s žalobou napadeným rozhodnutím, přičemž jediným rozdílem by bylo, že by žalovaný uvedl, že lhůta uvedená v § 156 odst. 2 daňového řádu, ačkoliv je pro správce daně závazná, má pořádkový charakter a s jejím marným uplynutím zákon nespojuje právní fikci vyhovění žádosti, jak uvádí stěžovatel.

[6] Žalovaný považuje úvahu stěžovatele o určité formě zákonné fikce, která by měla být spojena s lhůtou k vyřízení žádosti stanovené v ustanovení § 156 odst. 2 daňového řádu, za nesprávnou. Pro takový výklad vztahu jednotlivých institutů daňového řádu neexistuje žádný právní ani logický důvod. Jakákoliv analogie se stěžovatelem zmiňovaným § 36 odst. 3 daňového řádu je vyloučena už samotným zněním § 36 odst. 1 daňového řádu, které říká, že *správce daně povolí ze závažného důvodu na žádost osoby zúčastněné na správě daní prodloužení lhůty stanovené správcem daně, pokud byla žádost o prodloužení lhůty podána před jejím uplynutím; za stejných podmínek lze prodloužit i lhůtu zákonnou, pokud tak stanoví zákon*. V případě posečkání však není prodlužována žádná lhůta. Pro úhradu daně je rozhodná jediná lhůta, a to lhůta splatnosti daně, která je navázána na lhůtu pro podání daňového přiznání. Po uplynutí této lhůty, pokud není daň uhrazena, vzniká nedoplatek a logicky pak jedině nedoplatek je možné posečkat dle § 156 odst. 1 daňového řádu, což je nepřímo řečeno i § 156 odst. 4 daňového řádu, dle kterého lze posečkat i zpětně, nejdříve však od data splatnosti. Při povolení posečkání se tak neprodlužuje lhůta splatnosti daně, ale stanovuje se doba posečkání, tedy doba, po kterou je nedoplatek ve zvláštním režimu, kdy není vymahatelný a je úročen pouze úrokem z posečkání.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud předně uvádí, že stěžovatel k důvodu dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. nic konkrétního netvrdil. Z tohoto důvodu se Nejvyšší správní soud zabýval pouze tvrzeným a blíže rozvedeným důvodem dle písm. a) - nezákonností spočívající v nesprávném právním posouzení věci městským soudem.

[10] Podle § 36 odst. 1 daňového řádu *správce daně povolí ze závažného důvodu na žádost osoby zúčastněné na správě daní prodloužení lhůty stanovené správcem daně, pokud byla žádost o prodloužení lhůty podána před jejím uplynutím; za stejných podmínek lze prodloužit i lhůtu zákonnou, pokud tak stanoví zákon.*

[11] Podle § 36 odst. 3 daňového řádu *nevydá-li správce daně rozhodnutí do doby, o niž má být lhůta podle žádosti prodloužena, nebo nevydá-li rozhodnutí do 30 dnů ode dne, kdy žádost obdržel, platí, že žádosti bylo vyhověno. Je-li rozhodnutí, kterým nebylo žádosti plně vyhověno, oznámeno po uplynutí stanovené lhůty, o jejíž prodloužení je žádáno, končí běh této lhůty*

uplynutím tolika dnů po oznámení tohoto rozhodnutí, kolik dnů zbývalo v době podání žádosti do uplynutí stanovené lhůty.

[12] Podle § 156 odst. 2 daňového řádu *správce daně rozhodne o žádosti o posečkání do 30 dnů ode dne jejího podání.*

[13] Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že nevypořádání odvolací námitky představuje vadu rozhodnutí. Zároveň se však ztotožňuje s městským soudem, že se v posuzovaném případě nejedná o natolik podstatnou vadu, která by měla za následek nezákonnost napadeného rozhodnutí.

[14] Předpokladem pro postup dle § 36 daňového řádu je existence lhůty stanovené správcem daně. Ta je v případě institutu posečkání dle § 156 téhož zákona stanovena v rámci pozitivního rozhodnutí o žádosti. Jestliže je žádost o posečkání zamítnuta, není lhůta stanovena, tedy neexistuje žádná správcem stanovená lhůta, která by mohla být na základě § 36 daňového řádu prodloužena, jak předestírá stěžovatel (srov. ROZEHNAL, Tomáš. *Daňový řád – Praktický komentář*, 2019, Wolters Kluwer). Výslovné vypořádání námitky týkající se překročení 30denní lhůty k rozhodnutí o žádosti o posečkání by tak v nyní posuzovaném případě nemělo žádný vliv, neboť žádost o posečkání byla zamítnuta, protože stěžovatel nepředložil správci daně potřebné doklady k posouzení skutečné majetkové situace. Stěžovatel tak neunesl důkazní břemeno, což ostatně nerozporuje ani v kasační stížnosti.

[15] Bylo by tak v rozporu se zásadou procesní ekonomie rušit napadený rozsudek i rozhodnutí žalovaného a vracet mu věc k dalšímu řízení, když ze správního spisu, konkrétně stanoviska správce daně k odvolání, vyjádření k žalobě a vyjádření ke kasační stížnosti jednoznačně vyplývá právní názor žalovaného na stěžovatelem navrhovanou aplikaci § 36 odst. 3 daňového řádu. Lze předpokládat, že žalovaný, zavázán Nejvyšším správním soudem k výslovnému vypořádání opomenuté námitky, by pouze do napadeného rozhodnutí včlenil chybějící pasáž, nicméně na konečné zamítavé rozhodnutí by uvedené nemělo žádný vliv (srov. podobně např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 Azs 433/2017 – 29, bod 19, či ze dne 13. 9. 2018, č. j. 2 Azs 180/2018 – 51, bod 31). Zrušení žalobou napadeného rozhodnutí by tak za daných skutkových okolností bylo neúčelné.

IV. Závěr a náklady řízení

[16] S ohledem na výše uvedené proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[17] Ve věci rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 109 odst. 2 s. ř. s., podle něhož rozhoduje o kasační stížnosti zpravidla bez jednání; důvody pro jeho nařízení neshledal.

[18] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1 věta první ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti

účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů.

[19] Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o ní. Žalovanému, který by jako procesně úspěšný účastník řízení o kasační stížnosti právo na náhradu nákladů řízení o ní měl, žádné takové náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. září 2021

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu